

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กมลรัตน์ โตสกุล. แปรรูปรัฐวิสาหกิจสู่เอกชน: บทพิสูจน์ความกล้าหาญทางการเมืองของรัฐบาล.
วารสารเศรษฐกิจธนาคารกรุงเทพจำกัด. 17(เมษายน 2528): 44-58.

เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม. การคลังว่าด้วยการจัดสรรและการกระจาย. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535.

_____. นโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. บทความประกอบการสัมมนาทางวิชาการ
ประจำปี 2536 หัวข้อ "ปฏิบัติการคลังเพื่อปฏิรูปเศรษฐกิจ". จัดโดยคณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, วันที่ 17-18 มีนาคม 2536.

ไกรยุทธ ชีรตยาคีนันท์. การให้เอกชนดำเนินกิจกรรมแทนรัฐ. ใน ไกรยุทธ ชีรตยาคีนันท์
(บรรณาธิการ), เศรษฐศาสตร์ภาครัฐ: รวมบทความ, หน้า 163-189. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

_____. การกำหนดนโยบายสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์
คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

_____. การแข่งขัน การผูกขาด และผลประโยชน์ของประชาชนผู้บริโภค: บทเรียนจาก "ซีพี".
กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

_____. ทฤษฎีความล้มเหลวของภาครัฐ. ใน ไกรยุทธ ชีรตยาคีนันท์ (บรรณาธิการ),
เศรษฐศาสตร์ภาครัฐ: รวมบทความ, หน้า 1-25. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

_____. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยการแทรกแซงของรัฐ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2525.

_____. รัฐวิสาหกิจในระบบเศรษฐกิจไทย: สภาพปัจจุบันและแนวคิดสำหรับอนาคต. บทความ
ประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่อง "นโยบายรัฐวิสาหกิจไทยในปัจจุบัน และอนาคต".
จัดโดยสถาบันบัณฑิตบริหารและธุรกิจศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, วันที่ 15-16
กันยายน 2533.

- ไกรยท อัครชาตินันท์. เศรษฐศาสตร์รัฐวิสาหกิจ. กรุงเทพมหานคร: คณะเศรษฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- _____. หลักการวิเคราะห์ภาวะภาวะ: ฉบับพิศดาร. กรุงเทพมหานคร: คณะเศรษฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ขุนทอง ลอเสวีวานิช. TA. จ้าวไฮเวย์อิเล็กทรอนิกส์. ผู้จัดการรายเดือน. 11(มกราคม
2537): 84-106.
- จตุชาติ ดิเรกศรี. การตัดสินใจแปรรูปรัฐวิสาหกิจ: กรณีศึกษา การสื่อสารแห่งประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ฉัตรชัย อนันตกุล. การแปรรูป"การรถไฟแห่งประเทศไทย": กรณีศึกษา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ปิยะ และสุกิจ. ผ่าครึ่งโทรศัพท์-สื่อสาร แปรรูปงานปฏิบัติการ เหลือไว้แต่งานควบคุม.
อีคอนนิวส์. (22-28 มีนาคม 2536): 13-20.
- ปัญญา เปรมปรีดี. ข้อเสียของการเปิดประมูล. คอมพิวเตอร์. 16(พฤษภาคม-มิถุนายน 2532):
10-15.
- พิพัฒน์ ไทฮอว์. หลักการแปรรูปรัฐวิสาหกิจกับรัฐวิสาหกิจไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- _____. การศึกษาเปรียบเทียบเรื่องPrivatisationในประเทศสหราชอาณาจักรกับประเทศไทย.
กรุงเทพมหานคร: ศูนย์รัฐวิสาหกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- _____. การแปรรูปรัฐวิสาหกิจสู่ภาคเอกชน: เจ็อนไฮ แนวโน้ม และกรณีตัวอย่าง.
กรุงเทพมหานคร: สถานศึกษาและวิจัยรัฐวิสาหกิจ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
มปป.
- _____. แนวความคิดเกี่ยวกับPrivatisation. ใน พิพัฒน์ ไทฮอว์(บรรณาธิการ),
การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ, หน้า11-14. กรุงเทพมหานคร: สถานศึกษาและวิจัยรัฐวิสาหกิจ
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มปป.

ภาษาอังกฤษ

- Alleman, H.J. and Emmerson, D.R. Perspectives on the Telephone Industry the Challenge for the Future. New York: Harper & Row, 1989.
- Ambrose, W.W. , Hennemeyer, R.P. and Chapon, Jean. Privatizing Telecommunications Systems: Business Opportunities in Developing Countries. Washington, D.C.: The World Bank, 1990.
- Bridger, M.M. and Ingo, V. Telecommunications Pricing : Theory and Practice. New York: Cambridge Press, 1991.
- Browne, N.M. and Hass, F.P. Modern Economics: Principles, Goals, and Trade-Offs. New Jersey: Prentice-Hall, 1987.
- Lancaster, K. A New Approach to Consumer Theory. Journal of Political Economy. 74(April 1966): 132-157.
- _____. Consumer Demand: A New Approach. New York: Columbia University Press, 1971.
- _____. Modern Consumer Theory. Aldershot, Hants: E.Elgar, 1991.
- Patchara Samalapa and Somkiat Keelawat. Thai Telephone & Telecommunication. Bangkok: Phatra Research, 1994.
- Krai Yudht Dhiratayakinant. Privatization: Analysis of Concept and its Implementation in Thailand. Bangkok: Thailand Development Research Institute, 1987.
- _____. Private Sector Participation in Telecommunication and Postal Services. Bangkok: Thailand Development Research Institute, 1994.
- Takano, Y. Nippon Telegraph and Telephone Privatization. Washington, D.C.: The World Bank, 1992.

- Walter, G.B. Telecommunications Policy for The 1990s and Beyond. Newyork:
M.E. Sharpe, 1990.
- Wellenius, B. and Others. Telecommunication: World Bank Experience and
Strategy. Washington, D.C.: The World Bank, 1993.
- Wender, J.T. The Economics of Telecommunications Theory and Policy.
Massachusetts: Ballinger Publishing, 1987.
-

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ความเป็นมาของโครงการขยายโทรศัพท์ 3 ล้านเลขหมาย

กระทรวงคมนาคมได้มีนโยบายที่จะขยายบริการโทรศัพท์ให้สามารถสนองความต้องการ
การของส่วนราชการ ภาคธุรกิจเอกชน และประชาชนทั่วไปได้รวดเร็วเท่าที่เป็นอยู่ขณะนี้
เพื่อให้ทันต่อการเจริญเติบโตในด้านเศรษฐกิจสังคมของประเทศ โดยได้ตั้งเป้าหมายที่จะให้
ขยายเลขหมายโทรศัพท์ทั้งในเขตนครหลวงและเขตภูมิภาคจำนวนประมาณ 3 ล้านเลขหมายในช่วง
ระหว่างปี พ.ศ. 2535-2539 การที่จะดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวจำเป็นต้องใช้เงิน
ลงทุนเป็นจำนวนมาก (ประมาณ 1.5 แสนล้านบาท) และจะต้องใช้วิธีบริหารโครงการที่มี
ประสิทธิภาพสูง หากจะดำเนินการตามขั้นตอนที่องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) ถือปฏิบัติ
อยู่ในขณะนี้ปัจจุบันจะต้องใช้เวลาเตรียมการนาน ทั้งยังมีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับเขตแดนเงินกู้ต่าง
ประเทศที่จะสร้างความล่าช้าในการดำเนินงานเพิ่มอีกส่วนหนึ่ง ประกอบกับรัฐบาลได้มีนโยบายที่
แน่ชัดในการให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมมีบทบาทในการพัฒนาประเทศในรูปแบบต่างๆ มากขึ้น
(การให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของรัฐ) ดังนั้น ทศท. จึงได้ดำเนินการเชิญชวนให้
ภาคเอกชนเข้าร่วมลงทุนในการขยายบริการโทรศัพท์ตามเหตุที่ได้กล่าวมาข้างต้น

เพื่อดำเนินการในนโยบายขยายบริการโทรศัพท์ที่ได้กล่าวมา กระทรวงคมนาคมโดยรัฐ
มนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมสมัยนั้น (นายมนตรี พงษ์พานิชย์) ได้มีคำสั่งลงวันที่ 31 มค. 33
แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอร่วมลงทุนขยายบริการโทรศัพท์ขึ้น ประกอบด้วย ปลัดกระทรวง
คมนาคมเป็นประธาน รองปลัดกระทรวงคมนาคม (ฝ่ายการขนส่งทางอากาศและการสื่อสาร)
อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
เป็นกรรมการ และ เลขานุการคณะกรรมการองค์การโทรศัพท์ฯ เป็นกรรมการและเลขานุการ
คณะกรรมการฯ ข้างต้นมีหน้าที่ดำเนินการและพิจารณาข้อเสนอร่วมลงทุนขยายบริการ
ของภาคเอกชน โดยได้มีการดำเนินการดังนี้

คณะกรรมการฯดังกล่าวได้ออกประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่องเชิญชวนภาคเอกชน ร่วมลงทุนในการขยายเลขหมายโทรศัพท์ โดยออกประกาศไปเมื่อวันที่ 1 กพ.33 มีประเด็น กล่าวถึงการเชิญชวนให้ภาคเอกชนมาลงทุนขยายบริการโทรศัพท์ทั่วประเทศในช่วง พศ. 2535-2539 รวมประมาณ 3 ล้านเลขหมาย

ตามประกาศกระทรวงคมนาคมในการเชิญเอกชนเข้าร่วมลงทุน คณะกรรมการฯได้ ร่วมกันจัดทำเอกสารระบุความต้องการ ขอบเขตของงาน หลักการเงื่อนไขต่างๆ (Term of Reference=TOR) ควบคู่ไปด้วย (TOR ออกในวันที่ 20 กพ.33) เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำ ข้อเสนอสำหรับเอกชน และให้ภาคเอกชนที่สนใจยื่นข้อเสนอเบื้องต้นแสดงความจำนงที่จะร่วม โครงการนี้ภายในวันที่ 15 มีค.33 โดยต้องมีหนังสือค้ำประกันเป็นเงิน 1,000 ล้านบาท ในวันที่ 15 มีค.33 มีผู้ยื่นข้อเสนอร่วมลงทุนในเบื้องต้นพร้อมหนังสือค้ำประกันครบถ้วน ถูกต้องรวม 5 ราย ดังนี้

1. Alcatel CIT
2. Telefonaktiebolaget L.M. Ericson
3. บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (CP.)
4. Toyo Menka KaisHa Ltd.
5. Consortium of Mitsui & Co., Ltd.

คณะกรรมการฯ ได้มอบหมายให้ ทศท. เป็นผู้ให้ข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นแก่บริษัททั้ง 5 ราย เช่น ขอบเขตของงานที่ต้องทำ การแบ่งหน้าที่ระหว่าง ทศท. กับบริษัทผู้เข้าร่วมลงทุน และสถานภาพ โครงการปัจจุบันที่ ทศท. มีอยู่ เป็นต้น เพื่อให้บริษัทสามารถจัดเตรียมข้อเสนอโดยละเอียด ซึ่ง จะรวมถึงการแบ่งผลประโยชน์ระหว่างกันด้วย และกำหนดให้บริษัททั้ง 5 บริษัท ยื่นรายละเอียดข้อ เสนอมาในวันที่ 15 พค.33

ซึ่งบริษัททั้ง 5 ได้มายื่นข้อเสนอซึ่งรวมทั้งการแบ่งรายได้ระหว่างกันด้วย โดยบริษัท Mitsui เสนอเฉพาะการดำเนินงานในเขตนครหลวง และ บริษัท Toyo Menka เสนอเฉพาะ การดำเนินงานในเขตภูมิภาค ส่วนอีก 3 บริษัท ได้แก่ Alcatel , Ericson และ CP. เสนอที่จะ ดำเนินงานทั้งในเขตนครหลวงและภูมิภาค

ผลการเปิดช่องของคณะกรรมการฯ ปรากฏว่า ทั้งในเขตโทรศัพท์นครหลวงและภูมิภาค คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นว่าบริษัท CP. ได้เสนอข้อเสนอครบถ้วนตามเงื่อนไขของคณะกรรมการฯ ทุกประการ เพียงรายเดียว ส่วนอีก 4 บริษัทที่เหลือคณะกรรมการฯ เห็นว่ามีข้อบกพร่องอยู่บางประการ โดยมีบริษัท Toyo Menka มีข้อเสนอที่มีความบกพร่องน้อยที่สุด

ในการเสนอส่วนแบ่งรายได้ให้แก่ ทศท. นั้น บริษัท CP. ได้เสนอให้ ร้อยละ 6 ของรายได้ ทั้งในเขตนครหลวงและในเขตภูมิภาค ส่วนบริษัท Toyo Menka ได้เสนอส่วนแบ่งรายได้ให้แก่ ทศท. ร้อยละ 5

ถึงแม้ว่าบริษัท CP. จะมีข้อเสนอครบถ้วน แต่คณะกรรมการฯ เห็นว่า CP. เสนอส่วนแบ่งรายได้ให้แก่ ทศท. น้อยเกินไป (ร้อยละ 6) ประกอบกับคณะกรรมการฯ เคยมีความเห็นจะให้ผู้มีมาร่วมลงทุน 2 ราย แยกกันในเขตนครหลวงและภูมิภาค เพื่อป้องกันการผูกขาดและให้งานคล่องไปโดยเร็ว ได้เรียกทั้ง 2 บริษัท มาเจรจาและให้ทั้ง 2 บริษัทปรับปรุงข้อเสนอ รวมทั้งการแบ่งผลประโยชน์ เพื่อนำมาเสนอใหม่อีกครั้งในวันที่ 31 สค. 33

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาข้อเสนอที่ปรับปรุงแล้วของทั้ง 2 บริษัท โดยที่บริษัท CP. ยื่นเสนอขอติดตั้งทั้งเขตนครหลวงและภูมิภาค ส่วนบริษัท Toyo Menka ขอติดตั้งเฉพาะเขตภูมิภาค และมีความเห็นว่าข้อเสนอทางด้านบริหารและทางเทคนิคเป็นที่พอใจและเป็นไปตามความต้องการของ ทศท. สำหรับข้อเสนอการแบ่งผลประโยชน์ มีดังนี้การ

เขตนครหลวง

บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด

ระยะเวลาสัมปทาน 20 ปี

ทศท. ได้รับส่วนแบ่งรายได้ ร้อยละ 11.5

ระยะเวลาสัมปทาน 25 ปี

ทศท. ได้รับส่วนแบ่งรายได้ ร้อยละ 15.5

เขตภูมิภาค

	บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด	บริษัท โตโยเมงกาโคชา จำกัด
ระยะเวลาสัมปทาน 20 ปี		
ทศท. ได้รับส่วนแบ่งรายได้	ร้อยละ 19.25	ร้อยละ 19.0
ระยะเวลาสัมปทาน 25 ปี		
ทศท. ได้รับส่วนแบ่งรายได้	ร้อยละ 21.5	ร้อยละ 21.0

ปรากฏว่า บริษัท CP. เสนอส่วนแบ่งให้ ทศท. สูงกว่า บริษัท Toyo Menka สำหรับการดำเนินการในเขตภูมิภาค คณะกรรมการฯ จึงพิจารณาเห็นว่าบริษัท CP. ควรได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ร่วมลงทุนขยายบริการโทรศัพท์ ทั้งในเขตนครหลวงและภูมิภาค รวมประมาณ 3 ล้านเลขหมาย เพียงรายเดียว แต่ยังเห็นว่าส่วนแบ่งรายได้ที่เสนอใหม่จาก CP. นี้ ถึงแม้ว่าจะสูงกว่าที่ CP. เคยเสนอไว้เดิม (ร้อยละ 6) แต่ก็น่าจะได้มีการต่อรองกับบริษัทฯ อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ผลประโยชน์ของรับมากขึ้นเท่าที่จะเป็นไปได้ จึงได้เจรจากับผู้แทนบริษัท CP. อีกครั้งในวันที่ 4 กย. 33 สรุปผลการเจรจาได้ดังนี้

1. ระยะเวลาสัมปทาน เห็นควรให้ดำเนินการระยะเวลา 25 ปี
2. บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด เสนอส่วนแบ่งรายได้ให้แก่ ทศท.

สำหรับเขตนครหลวง ร้อยละ 16.0

สำหรับเขตภูมิภาค ร้อยละ 22.0

ผลการเจรจาข้างต้นถือเป็นข้อสรุปของคณะกรรมการฯ คัดเลือก ให้บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด เข้าร่วมลงทุนกับ ทศท. ในการขยายโทรศัพท์ในเขตนครหลวงและภูมิภาค จำนวนประมาณ 3 ล้านเลขหมาย โดยทางบริษัท CP. จะแบ่งผลประโยชน์ให้แก่ ทศท. ร้อยละ 16 ในเขตนครหลวง และ ร้อยละ 22 ในเขตภูมิภาค ระยะเวลาสัมปทาน 25 ปี

หลังจากการคัดเลือกให้บริษัท CP. เป็นผู้ควรได้รับสัมปทานตามความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ที่แต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแล้ว กระทรวงคมนาคมได้เสนอเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ในวันที่ 18 กย. 33 และ 9 ต.ค. 33 ครม. มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการได้ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ กระทรวงคมนาคมโดย ทศท. ได้แจ้งให้บริษัท CP. ทราบ

เพื่อให้ดำเนินการรื้อร่างสัญญาการร่วมงานร่วมลงทุนระหว่างทางบริษัทกับทาง ทศท. ซึ่งทางบริษัท CP. ได้ดำเนินการรื้อร่างสัญญาฯ ในระหว่างเดือน พย. 33

เมื่อบริษัท CP. รื้อร่างสัญญาฯ แล้ว ทศท. และบริษัท CP. พร้อมทั้งผู้แทนกรมอัยการ ร่วมกันพิจารณาร่างสัญญา (ชค. 33-มค. 34) และได้ส่งร่างให้กรมอัยการตรวจสอบในวันที่ 17 มค. 34 ทางกรมอัยการได้พิจารณาร่างสัญญา และได้เจรจาแก้ไขสัญญากับ ทศท. และ บริษัท CP. เรื่อยมา และได้มีการเจรจาพิจารณาสัญญากันเป็นครั้งสุดท้ายในวันที่ 8 มีค. 34 ซึ่งทุกฝ่ายให้การยอมรับข้อตกลงในสัญญาและพร้อมจะลงนาม

ในระหว่างนั้น (ก่อนที่จะได้มีการลงนามในสัญญา) ได้มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง โดยสภาธิปไตยความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.) ในวันที่ 23 กพ. 34 ทำให้มีการเปลี่ยนคณะผู้บริหารประเทศ คณะรัฐมนตรี รวมถึงคณะกรรมการ ทศท.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมที่ได้รับแต่งตั้งหลังการยึดอำนาจ (นายอนุกล ประจวบเหมาะ) ได้เรียกบริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด มาเจรจากันใหม่ถึงเงื่อนไขต่างๆ (ในขณะนั้นพร้อมที่จะเซ็นสัญญาตามร่างสัญญาเดิมแล้ว) โดยให้ความเห็นว่าสัญญาที่พร้อมจะเซ็นกันนั้นยังมีบางประเด็นบกพร่องอยู่ โดยตั้งข้อสังเกตไว้เกี่ยวกับเรื่องของส่วนแบ่งรายได้ที่ ทศท. ได้รับและร่างสัญญาการร่วมทุนที่ทำขึ้นนั้นมีบางข้อที่เป็นเหตุให้ ทศท. เสียเปรียบ นอกจากนี้ยังอาจก่อให้เกิดการผูกขาดโดยเอกชนได้ ทั้งรมว. คมนาคมและนายกรัฐมนตรีนายอานันท์ ปันยารชุน มีความเห็นพ้องกันว่าควรยับยั้งการเซ็นสัญญาการร่วมทุนไว้ก่อน และให้บริษัท CP. มาเจรจาแก้ไขร่างสัญญาใหม่

ในการแก้ไขความบกพร่องของร่างสัญญาฯ เพื่อเป็นแนวทางในการเจรจา คณะรัฐบาล ได้จัดให้มีคณะกรรมการขึ้นหลายชุดเพื่อศึกษาข้อบกพร่องและแนวทางแก้ไขโดยละเอียด ได้แก่

- คณะทำงานที่มีนายพิสิฐ ลี้อาธรรม ผู้อำนวยการสำนักการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นหัวหน้า โดยการแต่งตั้งของนายอนุกล ประจวบเหมาะ รมว. คมนาคม
- ทีมงานที่นายเสนาะ อุนากุล รองนายกรัฐมนตรียกขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- กรมอัยการ

- เจ้าหน้าที่ของธนาคารโลก

หลังจากการสรุปผลการศึกษาถึงข้อดี-ข้อเสียแล้ว จึงได้เริ่มการเจรจาระหว่างภาครัฐและบริษัทฯ เพื่อแก้ไขร่างสัญญาฯ การเจรจาแก้ไขได้มีขึ้นถึง 6 ครั้ง (ถึงวันที่ 17 มิ.ย. 34) จึงสามารถตกลงกันในหลักการเบื้องต้นได้ มีรายละเอียด คือ (มติชน, 18 มิ.ย. 34)

1. ประชาชนจะต้องได้รับบริการที่ดี รวดเร็ว และในราคาที่เป็นธรรม โดยบริษัทฯ จะติดตั้งโทรศัพท์จำนวน 2 ล้านเลขหมายในเขตนครหลวงให้แล้วเสร็จภายในเวลา 5 ปี ซึ่งเป็นเวลาคุ้มครอง โดยคิดอัตราค่าบริการตามอัตราและมาตรฐานที่ทางการกำหนด

2. ไม่ให้มีการผูกขาดทั้งนิติบัญญัติและพฤตินัยในเชิงเศรษฐกิจและเทคโนโลยี หลังจากบริษัทฯ ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ขยายและติดตั้งโทรศัพท์ 2 ล้านเลขหมายเฉพาะในเขตนครหลวงแล้ว บริษัทฯ จะสละสิทธิ์ในการเข้าประมูลการแข่งขันหรือการร่วมทุนในการขยายเลขหมายโทรศัพท์ภูมิภาคและเขตโทรศัพท์นครหลวงในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งมีการกำหนดกันไว้แล้ว

3. รัฐจะต้องได้รับผลประโยชน์ตอบแทนที่เป็นธรรมจากการให้สัมปทาน กล่าวคือ บริษัท CP. จะต้องแบ่งรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายให้กับ ทศท. ร้อยละ 16 และต้องแบ่งกำไรส่วนเกินหลังหักภาษีร้อยละ 16-20 ให้แก่ ทศท. ร้อยละ 30 แต่ถ้ามีรายได้หลังหักภาษีเกินกว่าร้อยละ 20 ต้องแบ่งร้อยละ 60 ตลอดอายุสัมปทาน ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้บริษัทมีกำไรมากเกินไป

4. ต้องมีการลงทุนที่แท้จริงโดยบริษัทที่มีประสบการณ์และน่าเชื่อถือ บริษัท CP. รับที่จะถือหุ้นในบริษัท ซีพีเลเทคคอมมิวนิเคชั่นอย่างน้อยร้อยละ 51 ในช่วง 5 ปีแรก และต้องหาผู้ลงทุนที่เป็นสถาบันอันน่าเชื่อถือทางการเงินมาร่วมถือหุ้นด้วยอย่างน้อยร้อยละ 29 ปีแรกใน 3 ปีแรก เพื่อเป็นหลักประกันว่าบริษัทมีเงินน่าเชื่อถือ และจะทำแผนแม่บทให้ ทศท. อนุมัติภายในเวลาอันรวดเร็ว

5. บริษัท CP. ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อเชื่อมต่อระบบโทรศัพท์ของ บริษัท เข้ากับโครงข่ายเดิมของ ทศท. และต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการจัดหาที่ดินและสิ่งก่อสร้าง คือต้องรับภาระความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนและการดำเนินการ

6. รัฐจะให้ความคุ้มครองการลงทุนช่วง 5 ปีและอีก 20 ปีให้เป็นเวลาที่จะจัดหาผลประโยชน์และบริษัท CP. จะสละสิทธิ์การขอรับการส่งเสริมการลงทุนในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรจากรัฐตลอดอายุสัมปทาน

7. ต้องไม่มีการจำกัดสิทธิ์ของรัฐหรือ ทศท. ที่จะปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคตกล่าวคือ สัญญาที่จะทำกับบริษัท CP. จะต้องไม่จำกัดตัดสิทธิ์และอำนาจตามที่ระบุข้างต้น

เมื่อสามารถตกลงกันได้ในการก็ได้เริ่มแก้ไขร่างสัญญากันจนเป็นที่พอใจของทั้ง 2 ฝ่ายและได้ทำพิธีลงนามกันอย่างเป็นทางการในโครงการขยายบริการโทรศัพท์ได้เมื่อวันที่ 2 สค. 34 โดยทางบริษัท CP. เทเลคอม(ต่อมาภายหลังจัดตั้งเป็นบริษัทในชื่อ Telecommunicatiosn Asia (TA.)) ซึ่งเป็นบริษัทลูกของกลุ่มเครือเจริญโภคภัณฑ์ได้รับอนุมัติให้ติดตั้งโทรศัพท์ 2 ล้านเลขหมายในเขตนครหลวง

สำหรับการขยายโทรศัพท์ที่เหลืออีก 1 ล้านเลขหมาย รัฐได้ดำเนินการหลังจากการอนุมัติสัมปทาน 2 ล้านเลขหมาย โดยมีการออกประกาศเชิญชวนเอกชนและขายเอกสารข้อกำหนดการร่วมทุน ในระหว่างวันที่ 1-29 พย.34 และให้บริษัทที่สนใจยื่นข้อเสนอเข้ามา (ผ่านทาง ทศท.) ในวันที่ 2 มีค.35 โดยก่อนหน้านั้น(2 ธค.34) ทศท.ให้ผู้นับแบบเงื่อนไขการประมูลโครงการขยายโทรศัพท์ 1 ล้านเลขหมายในเขตภูมิภาคเข้ารับฟังการชี้แจงรายละเอียดการประมูลโครงการดังกล่าว

มีบริษัทให้ความสนใจและได้ยื่นข้อเสนอเข้ามา บริษัทที่มีข้อเสนอทางการบริหารและทางเทคนิคตรงกับข้อกำหนดการร่วมทุน มีอยู่ด้วยกัน 4 กลุ่ม(บริษัท) ดังนั้นในขั้นตอนสุดท้ายของการคัดเลือกคือให้ทั้ง 4 กลุ่ม ยื่นข้อเสนอการแบ่งผลประโยชน์เข้ามาให้ ทศท. พิจารณา โดยระยะเวลาการรับสัมปทาน 25 ปีเท่ากันทุกกลุ่ม การเปิดซองข้อเสนอผลประโยชน์ของผู้ต้องการเข้าร่วมทุนทั้ง 4 กลุ่มได้มีขึ้นในวันที่ 19 พค.35 ซึ่งผลปรากฏดังนี้

1. กลุ่มบีกรัมแอนโท	แบ่งรายได้ให้ ทศท. ร้อยละ 36.5
2. กลุ่ม S.G. เทเลคอม	แบ่งรายได้ให้ ทศท. ร้อยละ 35.53
3. กลุ่มบริษัทชินวัตร คอมพิวเตอร์	แบ่งรายได้ให้ ทศท. ร้อยละ 31.13
4. กลุ่มบริษัทล็อกเลย์	แบ่งรายได้ให้ ทศท. ร้อยละ 43.10

กลุ่มบริษัทล็อกเลย์ เป็นผู้ที่เสนอผลประโยชน์ให้กับรัฐสูงสุดจึงได้รับสิทธิเป็นรายแรกที่จะเข้าเจรจากับ ทศท. เพื่อตกลงกันในรายละเอียดและเงื่อนไขต่างๆ การเจรจาของคณะกรรมการ ทศท. ยอมรับข้อเสนอของกลุ่มบริษัทล็อกเลย์ และได้แจ้งให้คณะรัฐมนตรีรับทราบ และคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ ทศท. ลงนามสัญญากับกลุ่มล็อกเลย์ได้ และพิธีลงนามความร่วมมือได้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 2 กค. 35 เพื่อให้บริษัทลูกในกลุ่มล็อกเลย์ (ภายหลังจัดตั้งเป็นบริษัท Thai Telephone and Telecommunications (TT&T)) ที่จัดตั้งขึ้นมาเป็นผู้ดำเนินการติดตั้งโทรศัพท์ 1 ล้านเลขหมายในเขตภูมิภาค.

ประวัติผู้เขียน

นางสาวกัลยา อุดมวิทิต สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีเศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ ในปีการศึกษา 2533 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรคณะเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต ที่
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2534